

Τα θέατρα της Αμβρακίας

Ανδρέας Μαυρίκος, ΒΠΠΓ

Αμβρακία

Η Αμβρακία, μία από τις αξιολογότερες κορινθιακές αποικίες, ήταν χτισμένη στην περιοχή του Αμβρακικού κόλπου κοντά στην όχθη του ποταμού Άραχθου. Τα λείψανα της αρχαίας πόλης βρέθηκαν στη θέση της σημερινής Άρτας. Σύμφωνα με την παράδοση η πόλη πήρε την ονομασία της από τον Άμβρακα τον γιο του Θεσπρωτού ή από την κόρη του βασιλιά των Δρυόπων, την Αμβρακία.

Αμβρακία

Δεν επέλεξαν τυχαία οι Κορίνθιοι τη συγκεκριμένη περιοχή για να ιδρύσουν την αποικία τους. Η θέση ήταν στρατηγική γιατί βρισκόταν στη διασταύρωση σημαντικών αρτηριών που συνέδεαν τον Αμβρακικό και το Ιόνιο με τη Θεσσαλία, τη Μακεδονία και την Ιλλυρία και είχε τραβήξει από νωρίς τα βλέμματα ξένων επήλυδων που ήρθαν έως εδώ και ανακατεύτηκαν με τους ντόπιους Δρύοπες και Θεσπρωτούς. Οι Κορίνθιοι δημιούργησαν ένα πολύ σπουδαίο σταθμό διαμετακομιστικού εμπορίου για τα προϊόντα που παρήγαγαν τα ονομαστά εργαστήρια της μητρόπολης, της Κορίνθου, τα οποία μεταφέρονταν, μέσω της Αμβρακίας, στην Ιλλυρία, την Ήπειρο και στις άλλες προς βορράν αποικίες τους.

Το μικρό θέατρο

Το μικρό θέατρο της Αμβρακίας ήρθε στο φως το 1976, κατά τη διάρκεια σωστικής ανασκαφικής έρευνας στο κέντρο της Άρτας. Πρόκειται για το μικρότερο από τα έως τώρα γνωστά αρχαία ελληνικά θέατρα, έργο πιθανόν της εποχής του βασιλιά Πύρρου, όταν η Αμβρακία γνώρισε μεγάλη οικιστική, καλλιτεχνική και οικονομική άνθηση. Χρονολογείται στα τέλη του 4ου με αρχές του 3ου αι. π.Χ., ενώ παρέμεινε σε χρήση μέχρι και τα μέσα του 2ου αι. π.Χ. Βρίσκεται στο ΒΔ τμήμα της αρχαίας πόλης, όπου και το θρησκευτικό και πολιτικό της κέντρο, σε μικρή απόσταση από τον υστεροαρχαϊκό ναό του Απόλλωνα.

Τα χαρακτηριστικά του

Το θέατρο δεν κατασκευάστηκε σε φυσικό ύψωμα, αλλά επάνω σε θεμέλια και ψηφιδωτά δάπεδα λουτρού των μέσων του 4ου αι. π.Χ. καθώς και σε θεμέλια οικιών της κλασικής και αρχαϊκής πόλης. Η ορχήστρα, σε σχήμα τέλειου κύκλου, έχει διάμετρο 6,70 μ. Η περιφέρειά της απέχει 2 μ. από την εξωτερική πλευρά του στυλοβάτη του προσκηνίου. Το δάπεδό της δε σώζεται, πιθανότατα όμως ήταν κατασκευασμένο από ασβεστολιθικές πλάκες. Κατά τη διάρκεια της έρευνας αποκαλύφθηκε ένας αποχετευτικός αγωγός όμβριων υδάτων (σε μήκος 11 μ., πλάτος 1 μ. και βάθος 0,60 μ.) που καλυπτόταν με πλάκες.

Τα χαρακτηριστικά του

Το κοίλο, όπως στα περισσότερα αρχαία θέατρα, έχει νότιο προσανατολισμό. Διαιρείται με δύο κλίμακες σε τρεις κερκίδες, από τις οποίες η κεντρική σώζει τέσσερις σειρές εδωλίων και υποδομή πέμπτης, ενώ οι πλάγιες, τρεις σειρές. Τα εδώλια ήταν κατασκευασμένα από λαξευμένους ασβεστόλιθους, ενώ οι αναλημματικοί τοίχοι που συγκρατούν το κοίλο είναι κτισμένοι με ασβεστολιθικούς αλλά και αμμολιθικούς ογκόλιθους κατά το ισόδομο τραπεζιόσχημο σύστημα. Χαρακτηριστική είναι η απουσία προεδρίας, δηλαδή επισήμων θέσεων στην πρώτη σειρά.

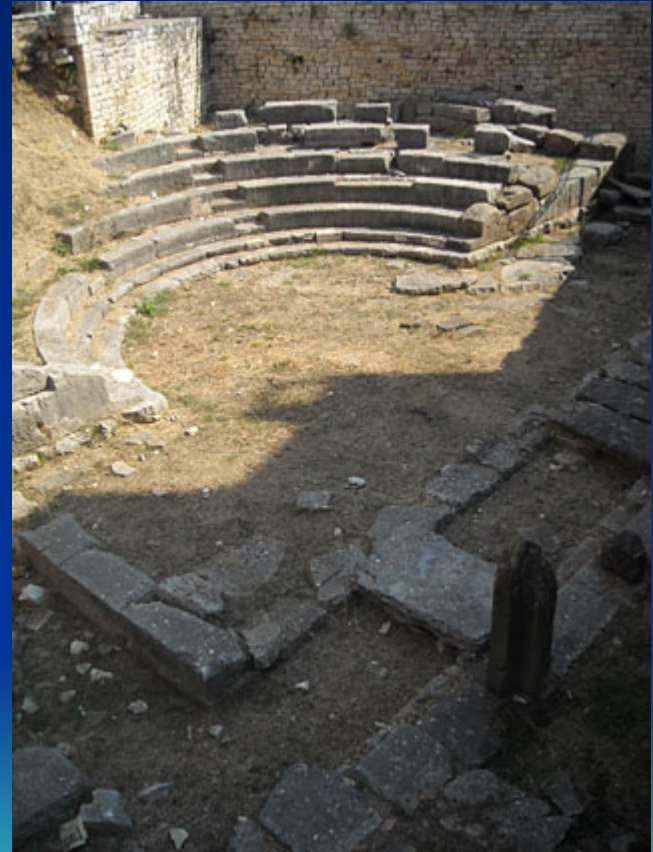
Αρχαιολογικά ευρήματα

Το σημαντικότερο από τα κινητά ευρήματα που βρέθηκαν κατά την ανασκαφική έρευνα του χώρου είναι ένας χρυσός στατήρας του Φιλίππου Β΄, το πρώτο χρυσό νόμισμα που βρέθηκε σε ανασκαφές στην Ήπειρο.

Το μικρό θέατρο της Αμβρακίας

Το μνημείο διατηρείται σε αρκετά καλή κατάσταση, γεγονός που οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στον ντόπιο ασβεστόλιθο, από τον οποίο έχει κατασκευαστεί. Σε μεμονωμένα σημεία, ωστόσο, όπου ως δομικό υλικό χρησιμοποιήθηκε ο πιο μαλακός πρασινωπός αμμόλιθος, έχει υποστεί αρκετές φθορές και διαβρώσεις.

Το μεγάλο θέατρο

Το μεγάλο θέατρο της αρχαίας Αμβρακίας αποκαλύφθηκε το 1981 κατά τη διάρκεια εργασιών εκσκαφής θεμελίων σε οικόπεδο επί της οδού Τσακάλωφ, μέσα στον πολεοδομικό ιστό της Άρτας. Εντοπίστηκε εντός των τειχών της αρχαίας πόλης, στην πλαγιά χαμηλού υψώματος, επί του οποίου δεσπόζει ο υστεροαρχαϊκός ναός του Απόλλωνος. Χρονολογείται στα τέλη του 4ου με αρχές του 3ου αι. π.Χ., την ίδια περίπου περίοδο κατά την οποία υπολογίζεται και η κατασκευή του μικρού θεάτρου της αρχαίας πόλης.

Τα χαρακτηριστικά του

Το μνημείο σώζεται αποσπασματικά, καθώς το μεγαλύτερο μέρος του καλύπτεται από τις παρακείμενες οικοδομές και το κατάστρωμα των οδών Τσακάλωφ και Μάξιμου Γραικού. Συγκεκριμένα, έχουν αποκαλυφθεί τμήμα της ορχήστρας, από το κοίλο, το οποίο έχει βόρειο προσανατολισμό, σώζονται επιμήκεις ασβεστόλιθοι τοποθετημένοι ακτινωτά, οι οποίοι αποτελούν βάσεις των εδωλίων.

Τα χαρακτηριστικά του

Τα κυρίως εδύλια πιθανώς ήταν ξύλινα και για την έδρασή τους χρησιμοποιήθηκε ο φυσικός βράχος, λαξευμένος κατά σημεία για το σκοπό αυτό. Το κοίλο στήριζε από δυτικά ισχυρότατος αναλημματικός τοίχος πλάτους 0,90 μ., κατασκευασμένος από ασβεστολιθικούς ογκόλιθους, ο οποίος αποκαλύφθηκε σε μήκος 5 μ., του κοίλου και της σκηνής.

Πηγές

- www.diazoma.gr
- Εγκυκλοπαίδεια, Πάπυρος Λαρούς Μπριτάνικα

